

A Magyar Irók Szövetsége a keresztény sajtóért

— A Szózat tudósítójától. —

Tudvalevő, hogy a *Központi Sajtóvállalat* máról holnapra váratlanul elbocsátotta azokat a vezéruságit, akik mint a keresztény front exponált publicistái nemcsak a vállalat, hanem az egész magyarság körül jelentékeny érdemeket szereztek. Fölmondták *Kádár Lehelnek*, a *Nemzeti Ujság* felelős szerkesztőének, *Lendvai Istvánnak*, a lap főmunkatársának, *Krüger Aladár dr.-nak* az *Uj Nemzedék* szerkesztőjének, akik a fajvédelmi kérdésekben nem ismertek tréfát és nagy odaadásal, sőt önföláldozással szolgálták azt a célt, melyet a KSV eredetileg zászlójára irt. E hirtelen elhatározás arra készítette a Magyar Irók Szövetségét, amelybe a keresztény ujságírók is tartoznak, hogy vele ma délután négy órakor a *Wenckheim-palotában* rendkívüli közgyűlésen foglalkozzék.

A közgyűlést *Milotay István* elnök nyitotta meg:

— Bennünket itt két kérdés érdekel. Az egyik az, történt-e sérelem olyan értelemben, hogy egy ujságvállalat, amely a keresztény nemzeti gondolat jelszavával indult meg, cserbenhagyta volna ezt a gondolatot, melynek segítségével és erejével közönséget szerzett magának. A második kérdés az, vajjon a Központi Sajtóvállalattól máról holnapra elbocsátott kartársainkat milyen mértékben érte méltánytalanság, mellyel szemben a Szövetségnek állást kell foglalnia? Kötelességünk vigyázni arra, hogy egyellenegy magát kereszténynek nevező ujságvállalat se folytathasson keresztény jelszó alatt olyan politikát, amely alkalmas lenne saját közönségének megtevesztésére. Jogunk van tiltakozni minden olyan törekvés ellen, amely csempészlobogó alatt más árut szolgáltatna a keresztény nemzeti közönségnek, mint amilyenre színénél fogva kötelezve volna. Végül fölolvasta az elnök *Lendvai István* levelét, melyben a KSV-ről azt írta, hogy ez a keresztény magyarság garasából megteremtett vállalat elhajlott attól az iránytól, amelyen eddig haladt.

Ezután *Kádár Lehel*, a *Nemzeti Ujság* volt felelős szerkesztője adta elő részletesen a KSV-nál legutóbb bekövetkezett változást. *Bangha páter* öt decemberben azzal a kikötéssel szerződött a *N. U.-hoz*, hogy a legkiméleltenebb harcot kell folytatni a zsidó fronttal szemben. A múlt hónapban aztán váratlanul az történt, hogy a vállalat lapjai élére főszerkesztői címmel *Szabó László dr.-t*, az *Az Est addigi helyettes szerkesztőjét* szerződették, ami ellen ő a leghatározottabban tiltakozott. Ezt a tiltakozást az *Ébredők* is bejelentették *Banghának*, de eredménytelenül. Valamivel később *Bangha páter* kijelentette neki, hogy a Sajtóvállalat az ő és *Lendvai* intranszigens harcmodora miatt súlyos helyzetbe került, a kétszázaléknyi tisztességes zsidóság kedvéért tehát ezentúl mérsékelni kell a lap irányát, sőt ezekkel együtt kell haladni. *Kádár* újból tiltakozott e fölfogás ellen, mire aztán ugy neki, mint *Lendvai Istvánnak* fölmondtak. S fölmondtak ugyanakkor az *Uj Nemzedék* felelős szerkesztőjének, *Krüger Aladár dr.-nak* is, akit tavaly ősszel mindenféle ígérettel hoztak föl *Nagyváradról*. Ezt a talpig becsületes, derék embert most ugyancsak elcsapták minden megokolás nélkül.

Ezután *Milotay István* szólalt föl hivatkozva *Turi Béla* főszerkesztő nyilatkozatára, amelyet mindenesetre figyelembe kell vennünk.

Kádár Lehel a *Turi-féle* nyilatkozatra azt felelte, hogy az a nyilatkozat a jövőre nézve egyetlen szóval sem árulja el az intranszigens keresztény álláspontot.

Ezután *Pethő Sándor* szólalt föl s rámutatott arra, hogy ha a KSV részéről névleg nem történt is elvi koncesszió, kétségtelen, hogy a legutóbbi taktikai elhajlás az egész keresztény közönségre azt a hatást teszi, hogy itt változás történt. Nézete szerint lehetetlenség itt nem látni, hogy a KSV rendszert változtatott a legfatálisabb időben.

Ritoók Emma szóváteszi, hogy sok részvényes megbizta, járjon utána, hogy két év óta volt-e csak egyszer is közgyűlés a KSV-nál, mert fogalmuk sincs róla, mi lett a pénzükkel?

Anka János, a *Nép* szerkesztője azokat a körülményeket ismertette, melyek miatt a KSV eltért attól az elvtől, amelynek nevében megindult és amelyre keresztény magyarok százezrei adták össze a pénzüket. A KSV eddig ugy szerepelt mindenfelé, mint az egyetlen és patentírozott keresztény sajtóvállalat, tehát tiltakoznunk kell minden irányváltoztatás ellen, hogy esetleg meg ne tevesztethessék a keresztény közvéleményt. Javasolja, hogy a Szövetség fejezze ki szolidaritását az elbocsátott szerkesztőkkel szemben s tiltakozzék az ellen, hogy egy keresztény pénzből, keresztény er-

kölcsi tőkéből felépített vállalatot letérítsenek a keresztény és nemzeti irányzat utjáról.

Anka János indítványára egy háromtagu bizottságot küldtek ki, amely nyomban megszövegezte a határozati javaslatot. Ez a javaslat így hangzik:

A Magyar Írók Szövetsége október 13-án tartott rendkívüli közgyűlésében foglalkozott a Központi Sajtóvállalatnál előfordult személyi változásokkal és egyhangulag a következő határozatot hozta:

A Magyar Írók Szövetsége szolidaritását fejezi ki Kádár Lehel, Lendvai István és Krüger Aladár dr.-ral szemben és sérelmesnek érzi azt a módot, ahogyan a Központi Sajtóvállalat vezetősége a Szövetség tagjait állásukból elbocsátotta. Ez az eljárás a Szövetség véleménye szerint sérti azokat a magasabb erkölcsi és szolidaritási szempontokat, melyeket egy keresztény ujságvállalatnak ilyen esetekben szem előtt kell tartani.

Ugyanakkor a Szövetség tiltakozását jelenti ki minden olyan kísérlettel szemben, amely a Központi Sajtóvállalat lapjainak eddigi nemzeti és keresztény irányával szemben változást jelentene. Annak elbírálását, hogy ez a változás már tényleg megtörtént-e, a KSV részvényeseit alkotó keresztény tömegeknek, mint legközvetlenebbül érintett és illetékes tényezőknek elzárására bizza.

A Szövetség főlhivja egyuttal az összes keresztény társadalmi egyesületeket, hogy erkölcsi erejük latbavetésével a maguk részéről is akadályozzanak meg minden olyan kísérletet, amely ilyen irányváltozást célzna.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.